

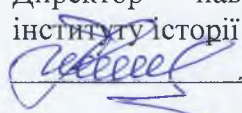
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут історії та філософії

Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту історії та філософії

 Ю.В. Подрез

01 жовтня 2018 р.

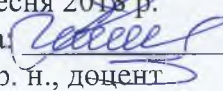
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культура правового мислення

Другий (магістерський) рівень

галузь знань:	08 Право
спеціальність:	081 Право
освітньо-професійна програма:	Право
Мова навчання:	українська

Погоджено
науково-методичною комісією
Навчально-наукового
інституту історії та філософії
28 вересня 2018 р.

Голова Подрез Ю.В.
к. істор. н., доцент

Розробник:

Курова Аліна Анатоліївна, кандидат юридичних наук, старший викладач.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри
Права та методики викладання правознавства
Протокол № 2 від «28» вересня 2018 р.

Завідувач кафедри
Іваній О.М., к. пед. н., доцент

Мван

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4	магістр	вибіркова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		84 год.	110 год.
		Консультації:	
		2 год.	2 год.
Загальна кількість годин – 120		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Культура правового мислення» є формування правового мислення і культурного стилю правомірної поведінки у повсякденному житті як у міжособистісних відносинах, так і при спілкування із представниками судових та правоохоронних органів.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Культура правового мислення» базується на раніше вивчених дисциплінах, як то «Філософія права», «Юридична деонтологія» та інших, які сформували певні професійні та правові знання та вміння учнівської молоді, та основам комунікативної взаємодії з ними.

3. Результати навчання за дисципліною

Результатами вивчення навчальної дисципліни є оволодіння методикою викладання предмету та формування теоретичних та практичних спеціальних знань, умінь та навичок з предмету «Культура правового мислення».

Знання	ЗК-9. Здатність і готовність особи здійснювати дослідження в сфері правозастосування шляхом вивчення, опису, пояснення і прогнозування дійсності задля розвитку теорії, побудови гіпотез та отримання нових знань. Методи навчання: словесні: (лекції, пояснення нового матеріалу, бесіди, навідні питання, дискусії); наочні (використання мультимедійних презентацій); інтерактивні («займи позицію», «мозковий штурм», метод шести капелюхів»), рольові, імітаційні ігри. Методи оцінювання: усні опитування; тематичне тестування; уміння застосовувати знання при розв’язанні практичних завдань, написання рефератів, есе, диференційований залік.
Уміння	ЗК-2. Здатність і готовність особи аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової науки і культури, орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного українського суспільства; застосовувати засоби і технології інтеркультурної взаємодії. Здатність дотримуватися принципів етики юриста, усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, бути нетерпимим до корупційної поведінки; володіти достатнім рівнем професійної правосвідомості. Методи навчання: словесні: (лекції, пояснення нового матеріалу, бесіди, навідні питання, дискусії); наочні (використання мультимедійних презентацій); інтерактивні (творчі вправи, «навчаючи – вчуся»). Методи оцінювання: усні опитування; тематичне тестування; уміння застосовувати знання при розв’язанні практичних завдань, написання рефератів, есе, диференційований залік.

Комунікація	ЗК-2 . Здатність і готовність особи аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової науки і культури, орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного українського суспільства; застосовувати засоби і технології інтеркультурної взаємодії. Здатність дотримуватися принципів етики юриста, усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, бути нетерпимим до корупційної поведінки; володіти достатнім рівнем професійної правосвідомості. Методи навчання: словесні: (лекції, пояснення нового матеріалу, бесіди, навідні питання, дискусії); наочні (використання мультимедійних презентацій); інтерактивні («навчаючи – вчуся», «фішбоун», метод «пресу», розв’язання проблемних ситуаційних задач»). Методи оцінювання: усні опитування; тематичне тестування; уміння застосовувати знання при розв’язанні практичних завдань, написання рефератів, есе, диференційований залік.
--------------------	--

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Оцінка «відмінно» ставиться коли студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.
82 - 89	Оцінка «добре» ставиться коли студент має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв’язувати проблеми.
74 - 81	Оцінка «добре» ставиться коли студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв’язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

64 - 73	Оцінка «задовільно» ставиться коли студент відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
60 - 63	Оцінка «задовільно» ставиться коли у студента відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення
35-59	Оцінка «не задовільно» ставиться коли студент не логічно та незрозуміло відтворює навчальний матеріал.
1 - 34	Оцінка «не задовільно» ставиться коли студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.

Розподіл балів

Для заліку

Поточний контроль								Разом	Сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5		
Поточний контроль								75	100
10	10	10	9	9	9	9	9		
Контроль самостійної роботи								25	
4	3	3	3	3	3	3	3		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

1 - 34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	--

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усні опитування на практичних заняттях; тематичне тестування; захист індивідуального заняття; виконання комплексної контрольної роботи; написання рефератів.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальна частина

Тема 1.1. Правова культура особи та її місце і значення в правовій системі суспільства.

Дозволить з'ясувати загальні компоненти, які складають правову культуру особи. Серед них: правова свідомість; правові відносини; законність і правопорядок; правомірна діяльність суб'єктів; право; державно-правові інститути; юридична техніка; юридичний акт тощо.

Тема 1.2. Правова культура та правова свідомість. Цінність правового регулювання.

Поняття правової культури, її функції. Зміст правової культури. Правова культура особистості. Правова свідомість. Правові відносини. Правомірна поведінка. Законність.

Право. Поняття правової норми та нормативно-правового припису. Основні форми реалізації правових норм: здійснення (використання), виконання, дотримання, застосування (сплата податків, прийняття спадщини, реєстрація шлюбу, правила дорожнього руху та пожежної безпеки, сплата аліментів, тощо). Система права та система законодавства, нормотворча техніка. Державно-правові інститути, юридична техніка, юридичний акт. Способи та типи правового регулювання: дозвіл, зобов'язання, заборона (ліцензія, дозвіл на зброю, грошове зобов'язання, договір позики, заборона паління тютюнових виробів за певних обставин і в певних місцях). Робота з актами офіційного тлумачення права (акти тлумачення Конституції України, КУпАП, ЦК України, КК України, КЗпП України, СК України, ЗК України).

Тема 1.3. Юридична професія* загальна характеристика та професійні особливості її окремих видів (напрямів).

Характерні ознаки юридичної професійної діяльності. Суспільно визначені критерії належної поведінки носіїв правничої професії. Структурна характеристика правничої професії. Кваліфікаційний паспорт правника.

Деонтологічна характеристика окремих видів (напрямів) професійної діяльності правника.

Розділ 2. Особлива частина

Тема 2.1. Правова культура особи в механізмі правового регулювання.

Дозволить розглянути особливості правової культури на кожній із стадій правового регулювання суспільних відносин: 1) регламентація суспільних відносин шляхом видання правових норм (будуть з'ясовані поняття правової норми та нормативно-правового припису, система права та система законодавства, нормотворча техніка); 2) виникнення суб'єктивних юридичних прав та суб'єктивних юридичних обов'язків (тлумачення права, правила пошуку необхідних правових норм для регулювання різних життєвих ситуацій); 3) реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків (робота з юридичними актами та правовими документами, правила їх складення, оформлення і подання); 4) застосування права (особливості спілкування з державними органами, які застосовують правові норми); 5) офіційне тлумачення права (вироблення навичок роботи з актами офіційного тлумачення права).

Тема 2.2. Правова культура юриста.

Соціальна природа правничої діяльності як галузі суспільного розподілу праці, її функції і структура. Поняття, структура і загальна характеристика правової культури. Професійне мислення юриста. Юрист як державний службовець. Правова кваліфікація як складова професіоналізму правника. Професійна деформація. Правовий нігілізм.

Тема 2.3. Право і мораль: поняття, взаємозв'язок і вплив на професійну культуру юриста.

Поняття і сутність права. Ознаки правової держави. Поняття і сутність моралі як звичаєвої нормативної системи суспільного буття. Структура моралі. Моральні принципи. Естетика як складова частина професійної культури правника. Взаємовплив права і моралі як органічно пов'язаних нормативних систем життєдіяльності людини, суспільства і держави.

Тема 2.4. Професійна культура юриста: структура і характеристика її складових.

Поняття і зміст професійної культури. Структура професійної культури правника. Загальна культура носія правничої професії як людини, особи, громадянина. Соціально-психологічні особливості загальної культури правника. Основні критерії визначення і оцінки професійних якостей правника. Професійна атестація.

Тема 2.5. Психологічна культура юриста

Роль психологічних та конфліктологічних знань в юридичній практиці. Психологічні чинники у діяльності юриста. Психологічні прийоми

професійного спілкування юристів з громадянами. Конфлікти в юридичній діяльності, їх види та способи вирішення.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

У процесі та за результатами опанування матеріалу навчальної дисципліни студенти повинні ретельно розглянути та з'ясувати сутність правової теорії і практики юридичних конфліктів, їх видів та правових засобів вирішення й попередження.

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.
РОЗДІЛ 1. Загальна частина												
Тема 1.1. Правова культура особи та її місце і значення в правовій системі суспільства.	14	2	2			10	12				12	
Тема 1.2. Правова культура та правова свідомість. Цінність правового регулювання.	14	2	2			10	12				12	
Тема 1.3. Юридична професія: загальна характеристика та професійні особливості її окремих видів (напрямів)	14	2	2			10	12				12	
РОЗДІЛ 2. Спеціальна частина												
Тема 2.1. Правова культура особи в механізмі правового регулювання	14	2	2			10	14				14	

Тема 2.2. Правова культура юриста	14	2	2			10	19	2	2			15
Тема 2.3. Право і мораль: поняття, взаємозв'язок і вплив на професійну культуру юриста	18	2	4			12	19	2	2			15
Тема 2.4. Професійна культура юриста: структура і характеристика її складових	14	2	2			10	15					15
Тема 2.5. Психологічна культура юриста	18	2	2		2	12	17				2	15
Усього годин	120	16	18		2	84	120	4	4		2	110

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1.1. Правова культура особи та її місце і значення в правовій системі суспільства.	2	-
2	Тема 1.2. Правова культура та правова свідомість. Цінність правового регулювання.	2	-
3	Тема 1.3. Юридична професія: загальна характеристика та Професійні особливості її окремих видів (напрямів).	2	-
4	Тема 2.1. Правова культура особи в механізмі правового регулювання	2	-
5	Тема 2.2. Правова культура юриста	2	2
6	Тема 2.3. Право і мораль: поняття, взаємозв'язок і вплив	2	2

	на професійну культуру юриста		
7	Тема 2.4. Професійна культура юриста: структура і характеристика її складових	2	-
8	Тема 2.5. Психологічна культура юриста	2	-
	Разом	16	4

Теми та план практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1.1. Правова культура особи та її місце і значення в правовій системі суспільства.	2	-
2	Тема 1.2. Правова культура та правова свідомість. Цінність правового регулювання.	2	-
3	Тема 1.3. Юридична професія: загальна характеристика та Професійні особливості її окремих видів (напрямів).	2	-
4	Тема 2.1. Правова культура особи в механізмі правового регулювання	2	-
5	Тема 2.2. Правова культура юриста	2	2
6	Тема 2.3. Право і мораль: поняття, взаємозв'язок і вплив на професійну культуру юриста	4	2
7	Тема 2.4. Професійна культура юриста: структура і характеристика її складових	2	-
8	Тема 2.5. Психологічна культура юриста	2	-
	Разом	18	4

Теми та план самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1.1. Правова культура особи та її місце і значення в правовій системі суспільства.	10	12
2	Тема 1.2. Правова культура та правова свідомість. Цінність правового регулювання.	10	12
3	Тема 1.3. Юридична професія: загальна характеристика та Професійні особливості її окремих видів (напрямів).	10	12
4	Тема 2.1. Правова культура особи в механізмі правового регулювання	10	14
5	Тема 2.2. Правова культура юриста	10	15
6	Тема 2.3. Право і мораль: поняття, взаємозв'язок і вплив на професійну культуру юриста	12	15
7	Тема 2.4. Професійна культура юриста: структура і характеристика її складових	10	15
8	Тема 2.5. Психологічна культура юриста	12	15
	Разом	84	110

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Голосніченко І. Правосвідомість і правова культура у розбудові Української держави // Право України. - 2005. - № 4.

2. Овчинников А. И. Правовое мышление: теоретико–методологический анализ / А. И. Овчинников. – Ростов н/Д, 2003.
3. Газенко О. О. Формування правової культури особи в умовах розбудови правової держави України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права історія політичних і правових учень» / О. О. Газенко ; Запоріж. юрид. ін-т МВС України. – Запоріжжя, 2002. – 198 с.
- Алексеев С. С. Теория государства и права : учебник для юрид. вузов и фак. / С. С. Алексеев. – М. : Изд. группа ЮРМА–ИПФРА, 1999. – 570 с
4. Коробка В. Н. Правовое мировоззрение : монография : в 2-х ч. / В. Н. Коробка; Донецкий юридический институт Луганского государственного университета внутренних дел им. Э. А. Дидоренко. – Донецк, 2010. – Ч. 2: Природа, место и роль в механизме правового регулирования, значение для правовой политики современного социально-демократического государства. – 244 с.
5. Підходи до класифікації правового мислення / О. О. Орлова // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2013. – № 4. – С. 47–52 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2013_4_8
6. Курьянов Б. А. Процесуально-правовое мышление в деятельности следователя / Б. А. Курьянов // Юрист–Правовед. – 2008. – № 5. – С. 112–115
7. Загальна теорія держави і права / За ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченка, О.В. Петришина. - Х.,2002.
8. Котюк В. О. Основы держави і права : навчальний посібник / В. О. Котюк. – 3-тє вид., доп. і перероб. – К.: Атіка, 2001. – 432 с
9. Про національну програму правової освіти населення: Указ Президента України від 18.10.2001 року № 992/2001 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 43. Скакун О. Ф. Теория государства и права. - Х., 2000.
10. Третях С. Правове забезпечення правової культури населення як умова створення основ громадянського суспільства // Право України. - 2005. - № 4.
11. Яковюк І. Правова культура і її вплив на розвиток правової системи // Вісник Академії правових наук України. - 2008. - № 1 (52).

12. Левківський, Б. К. Юридична етика та деонтологія [Текст] / Б. К. Левківський. – К. : СПД Юсип'юк В.Д., 2009. – 126 с
13. Лозовой, В. О. Професійна етика юриста [Текст] / В. О. Лозовой, О. В. Петришин. – Х.: Право, 2004. – 176 с.
14. Організація професійної діяльності юриста: теорія і практика [Текст] : пер. з 2-го англ. вид. / Ф. Бойл, Д. Каппс, Ф. Плауден, К. Сендфорд; наук. ред., пер. В. І. Андрейцев. – К.: Знання, 2006. – 478 с.
15. Жалинский, Б. А. Э. Введение в специальность «Юриспруденция». Профессиональная деятельность юриста [Текст] : учеб. для вузов / А. Э. Жалинский. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Проспект, 2007. – 368 с. 7.
16. Леко, Б. Юридична етика [Текст] : навч. посібник / Б. Леко. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2008. – 280 с.

Додаткові:

1. Бігун, В. С. Юридична 1. професія та освіта. Досвід США у порівняльній перспективі [Текст] / В. С. Бігун. – К.: Юстініан, 2006. – 272 с.
2. Денісова, О. О. Інформаційні системи і технології в юридичній діяльності [Текст] : навч. посібник / О. О. Денісова. – К. : КНЕУ, 2004. – 307 с.
3. Жалинский, Б. А. Э. Введение в специальность «Юриспруденция». Профессиональная деятельность юриста [Текст] : учеб. для вузов / А. Э. Жалинский. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Проспект, 2007. – 368 с. 7.
4. Казанцев, С. Я. Твоя профессия – юрист [Текст] / С. Я. Казанцев. – М.: Академия, 2007. – 160 с.
5. Левківський, Б. К. Юридична етика та деонтологія [Текст] / Б. К. Левківський. – К. : СПД Юсип'юк В.Д., 2009. – 126 с

8.Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Навчальні аудиторії, які обладнанні для проведення лекційних і семінарських занять;

2. Аудіовізуальні, технічні і комп'ютерні засоби навчання: комп'ютери, оснащенні програмними пакетами: SPSSfor Windows (Statistical Packagefor Social Sciences) – пакет програм комп'ютерної обробки первинної психологічної інформації; Excelfor Windows – пакет програм для створення статистичних таблиць, діаграм, графіків, обробки первинної інформації методом середніх величин; Wordfor Windows – пакет програм для текстового форматування й ілюстрування звітів за підсумками проведених психологічних досліджень; мультимедійний проект, екран.

3. Презентації лекцій в Powerpoint.